

Na osnovu člana 140. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 41/12- Drugi novi prečišćen tekst, 15/13 i 47/13), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 12.11.2015. godine, donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom;
2. Javna rasprava održaće se u kantonalnim organima, jedinicama lokalne samouprave, naučnim i stručnim ustanova i trajaće 15 dana.
3. Primjedbe, prijedlozi, sugestije zastupnika i mišljenja radnih tijela Skupštine dostavljaju se Vladi Kantona Sarajevo koja organizuje i provodi javnu raspravu.
4. Vlada Kantona Sarajevo dužna je da nakon provedene javne rasprave podnese Skupštini Izvještaj o rezultatima javne rasprave koji sadrži primjedbe, prijedloge i mišljenja, kao i da da obrazloženje razloga zbog kojih pojedine primjedbe, prijedlozi i mišljenja nisu prihvaćeni u pripremi Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Broj:01-02-29754/15
12.11.2015. godine
SARAJEVO

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Sejo Bukva

Na osnovu čl. 13. stav 1. tačka e) i 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13) i člana 8. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 12.11.2015 godine, utvrdila je

NACRT

**ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI,
ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM**

Član 1.

U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 38/14-Prečišćeni tekst) član 8. mijenja se i glasi:

"Član 8.

Pravo utvrđeno ovim zakonom ne može ostvariti osoba koja isto pravo već ostvaruje po drugim propisima."

Član 2.

Iza člana 13. dodaje se novi član 13a. koji glasi:

"Član 13 a.

Korisnik prava iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, odnosno staratelj ili punomoćnik korisnika, dužni su obavijestiti nadležni prvostepeni organ o svakoj promjeni koja bi mogla uticati na gubitak, obim i visinu stečenih prava u roku od 15 dana od dana nastale promjene, odnosno saznanja o nastaloj promjeni.

Osobe iz stava 1. ovog člana, odnosno osoba koja je preuzimala isplatu novčanih primanja u ime korisnika, a na koje korisnik nije imao pravo, dužne su vratiti primljeni iznos.

Ukoliko se novčana primanja iz stava 2. ovog člana ne vrate u roku koji odredi Kantonalno ministarstvo, povrat tog iznosa ostvariće se tužbom kod nadležnog suda, a putem Pravobranilaštva Kantona Sarajevo."

Član 3.

U članu 16. iza stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Osobama koje su smještene u ustanove socijalne zaštite, a koje nemaju sredstava za plaćanje izdavanja ličnih dokumenata, mogu se odobriti sredstva u tu svrhu.

Vrsta ličnih dokumenata iz stava 1. ovog člana, uvjeti za odobravanje sredstava za plaćanje i način plaćanja izdavanja ličnih dokumenata utvrdiće se pravilnikom koji donosi ministar."

Član 4.

U članu 18. stav 2. mijenja se i glasi:

“Ukoliko su jedan ili više članova domaćinstva osobe koje su ostvarile pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe ili dodatak za njegu i pomoć od druge osobe u skladu sa ovim zakonom i Federalnim zakonom, ukupan iznos iz prethodnog stava uvećava se za 20% iznosa dovoljnog za izdržavanje jednočlanog domaćinstva.”

Član 5.

U članu 19. stav 2. mijenja se i glasi:

“Za osobe koje su ostvarile pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe ili dodatak za njegu i pomoć od druge osobe u skladu sa ovim zakonom i Federalnim zakonom, iznos stalne novčane pomoći uvećava se za 30% iznosa dovoljnog za izdržavanje jednočlanog domaćinstva.”

Član 6.

Član 29. mijenja se i glasi:

"Član 29.

Osobe sa invaliditetom koje su u skladu sa Federalnim zakonom ostvarile pravo na dodatak za njegu i pomoć od druge osobe imaju pravo na određena ortopedska, tiftotehnička i druga pomagala, ukoliko iste ne mogu ostvariti po propisima iz oblasti zdravstvenog osiguranja.

Uvjeti, vrsta pomagala i način ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana propisane se pravilnikom koji donosi ministar za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: ministar)."

Član 7.

U članu 55. u alineji 5. iza riječi: "djeteta" i zareza, dodaju se riječi: "odnosno završetkom redovnog školovanja, koje može trajati najduže do 27. godine života" i zarez.

Član 8.

U članu 56. u stavu 2. iza riječi: "ustanova" dodaju se riječi: "čiji je osnivač Kanton Sarajevo".

Član 9.

Iza člana 58. dodaju se novi čl. 58 a. i 58. b. koji glase:

"Član 58 a.

Izuzetno od člana 56. stav 1. ovog zakona, a u skladu sa odredbama Federalnog zakona i ovog zakona, osobe se mogu smjestiti u institucije koje nisu ustanove socijalne zaštite, pod uvjetom da iste imaju status pravne osobe, te registrovanu djelatnost smještaja i rada sa kategorijama korisnika koji se smještaju.

Sa institucijama iz stava 1. ovog člana Centar mora imati potpisan memorandum ili protokol o saradnji, u kojim su definisana međusobna prava i obaveze.

Član 58 b.

Izuzetno od člana 7. ovog zakona, ustanova može na smještaj primiti i osobu koja ima prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, a najviše do 3 % smještajnog kapaciteta ustanove.

Nadležni organ za socijalnu zaštitu općine na kojoj osoba iz stava 1. ovog člana ima

prebivalište, podnosi zahtjev za smještaj ove osobe Centru, koji u skladu sa odredbama Federalnog zakona i ovog zakona rješenjem odlučuje o ovom zahtjevu."

Član 10.

Član 66., briše se.

Član 11.

U članu 68. stav 1. mijenja se i glasi:

"Kantonalne javne ustanove osniva Kanton Sarajevo, a osnivački akt donosi Skupština Kantona Sarajevo."

Stav 3. istog člana mijenja se i glasi:

"Kanton može osnovati u okviru postojećih ustanova ili kao samostalne ustanove, sigurne kuće i prihvatne stanice za mušku i žensku djecu i omladinu, kao i druge ustanove, po potrebi proširiti ili promijeniti djelatnost postojećih ustanova u skladu sa uvjetima predviđenim ovim zakonom i Zakonom o ustanovama."

Član 12.

U članu 76. stav 2. mijenja se i glasi:

"Saglasnost na pravila, pravilnik o radu i opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova ustanova daje Kantonalno ministarstvo."

Član 13.

U članu 79. u stavu 1. iza riječi "Centar", brišu se riječi: "za socijalni rad", a riječi "Skupština Kantona" zamjenjuje riječima: "Kanton Sarajevo."

Član 14.

U članu 81. u alineji 13. iza riječi: "udruženjima", briše se riječ: "građana".

Član 15.

Član 87., briše se.

Član 16.

Član 88. mijenja se i glasi:

"Član 88.

Gerontološki centar je javna ustanova koja se teoretski i praktično bavi problemima starenja i starosti, te u tom smislu pruža starim, hronično bolesnim, iznemoglim, osobama sa invaliditetom i drugim osobama smještaj, socijalne, zdravstvene i servisne usluge primjenom institucionalnih i vaninstitucionalnih oblika zaštite."

Član 17.

Član 89. mijenja se i glasi:

"Član 89.

Gerontološki centar može pružati usluge dnevnog ili poludnevnog boravka, ishrane i

stručne pomoći i servisne usluge.

Gerontološki centar starim, iznemoglim, hronično bolesnim i osobama sa invaliditetom koje nisu smještene u Gerontološki centar, može pružati u njihovom domu usluge zdravstvene njege, lične higijene, pomoći u ishrani i nabavci, te pomoć u obavljanju kućnih i drugih poslova.

Gerontološki centar punoljetnim osobama u stanju socijalne potrebe na području Kantona, u zasebnom objektu obezbjeđuje prihvata, odnosno privremeno zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu njegu, usluge stručnog rada i druge usluge. "

Član 18.

Čl. 90., 91., 92. i 93., brišu se.

Član 19.

U članu 94. stav 3. mijenja se i glasi:

"Izuzetno od stava 2. ovog člana, ukoliko se ocijeni da postoje opravdani razlozi, na prijedlog Doma za djecu, Centar može djetetu produžiti smještaj u Domu za djecu i nakon 18. godine života, a najviše do navršenih 27 godina."

Član 20.

U glavi III – USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE, odjeljak 8. i član 97. mijenjaju se i glase:

"8. Odgojni centar

Član 97.

Djelatnost odgojnog centra je izvršavanje odgojne mjere upućivanja u odgojni centar, izrečene od strane nadležnog suda maloljetnom učiniocu krivičnog djela, na način propisan zakonom.

Odgojni centar vrši dijagnostiku i opservaciju maloljetnih osoba tokom sudskog postupka prema naredbi nadležnog tužiteljstva ili suda.

Odgojni centar osigurava prihvata i privremeni smještaj maloljetnih osoba tokom pripremnog postupka, ukoliko o tome odluči nadležni sud.

U okviru odgojnog centra može se formirati Prihvatište za djecu i maloljetnike čiji je osnovni zadatak prihvata, privremeno zbrinjavanje i opservacija, a u koje maloljetnik u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 7/14) može biti smješten prema odluci nadležnog suda umjesto pritvora.

U okviru odgojnog centra formiraće se organizaciona jedinica, fizički odvojena od drugih organizacionih jedinica ove ustanove, koja obavlja poslove vezano za zbrinjavanje djece do 18 godina starosti koja se nalaze u riziku, dok se ne steknu uvjeti za osnivanje posebne ustanove u kojoj će se obavljati ovi poslovi.

Centar kao organ starateljstva, radi zaštite najboljeg interesa djeteta, a na prijedlog Stručnog tima, rješenjem može odlučiti o njegovom smještaju u organizacionu jedinicu iz stava 5. ovog člana i bez pristanka roditelja, koje može trajati najduže dva mjeseca.

Žalba na rješenje iz stava 6. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja i izjavljuje se Kantonalnom ministarstvu.

Organizaciona jedinica iz stava 5. ovog člana može vršiti poslove dnevnog zbrinjavanja djece na dobrovoljnoj osnovi.

Troškovi zbrinjavanja i smještaja djece u organizacionoj jedinici iz stava 5. ovog člana osiguravaju se iz Budžeta Kantona Sarajevo na poziciji Kantonalnog ministarstva predviđenoj za tu namjenu, budžeta općina, donacija, legata, poklona i drugih izvora prihoda u skladu sa propisima."

Član 21.

U članu 117. u stavu 1. riječi: "Federalnom zakonu o udruživanju građana", zamjenjuju se riječima: "federalnom propisu koji uređuje oblast udruživanja fizičkih i pravnih lica".

U stavu 1. alineja 3. mijenja se i glasi:

"-da je djelatnost udruženja usmjerena na pronalaženje osoba sa invaliditetom, pripremu za učlanjenje u udruženje i pružanje pomoći članovima u školovanju, rehabilitaciji, zapošljavanju, resocijalizaciji, zadovoljavanju kulturnih potreba, informisanju o specijalnim tehnikama, obezbjeđivanje raznih tehničkih i drugih pomagala, rješavanju statusnih pitanja članova i slično."

Član 22.

U članu 132. u stavu 1. riječi: "dječiji dodatak" zamjenjuju se riječima: "dodatak na djecu (u daljem tekstu: dječiji dodatak)".

Iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"Izuzetno od člana 6. ovog zakona, pravo na dječiji dodatak mogu ostvariti i porodice u kojima dijete i barem jedan od roditelja djeteta imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine."

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 23.

U članu 136. u stavu 1. u alineji 1. iza riječi: "roditelja" dodaju se riječi: "ili dijete".

Član 24.

U članu 141. u stavu 1. riječi: "Dodatak za djecu" zamjenjuju se riječima: "Dječiji dodatak".

Član 25.

U članu 144. stav 3. briše se.

Član 26.

U glavi VI – ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM u odjeljku 3. i u članu 156. riječi: "Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja ženi - majci koja nije u radnom odnosu", zamjenjuju se riječima: "Novčana pomoć nakon porođaja ženi - majci koja nije u radnom odnosu".

Član 27.

U članu 159. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"U slučaju smrti žene - majke koja nije u radnom odnosu za vrijeme porođaja ili u toku trajanja ostvarivanja prava na novčanu pomoć, otac djeteta ima pravo na novčanu pomoć."

Član 28.

U članu 160. u stavu 2. iza riječi: "dodatak" dodaju se riječi: "po ovom zakonu".

Član 29.

U članu 161. u stavu 1. iza riječi: "dječiji" dodaju se riječi: "dodatak po ovom zakonu".

Član 30.

Iza člana 171. dodaje se nova glava IX. i novi član 171 a. koji glase:

"IX – EVIDENCIJA KORISNIKA PRAVA

Član 171 a.

Ovim zakonom ustanovljava se elektronska evidencija korisnika prava iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom ostvarenih po osnovu Federalnog zakona, ovog zakona i podzakonskih akata.

Način unošenja podataka, vrste podataka koji se upisuju u evidenciju, organi i ustanove koji su obavezni za vođenje evidencije i činjenica, kao i sva druga pitanja vezana za evidenciju iz stava 1. ovog člana propisuje se pravilnikom koji donosi ministar.

Prvostepeni organi iz člana 4. ovog zakona obavezni su voditi elektronsku evidenciju korisnika prava u skladu sa pravilnikom iz stava 2. ovog člana."

Član 31.

U članu 173. u stavu 1. u tački 6) iza riječi: "propisanu" dodaju se riječi: "elektronsku i pisanu", a tačka 10) briše se.

Član 32.

Član 175. mijenja se i glasi:

"Član 175.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 KM kazniće se osobe iz člana 13 a. ovog zakona ukoliko ne postupe u skladu sa obavezom iz navedenog člana."

Član 33.

Odgojni centar nakon stupanja na snagu ovog zakona preuzima sva prava i obaveze Kantonalne javne ustanove "Disciplinski centar za maloljetnike".

Organ rukovođenja, organ upravljanja i organ kontrole poslovanja Kantonalne javne ustanove "Disciplinski centar za maloljetnike", nakon stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju sa radom kao organ rukovođenja, organ upravljanja i organ kontrole poslovanja odgojnog centra.

Zaposlenike Kantonalne javne ustanove "Disciplinski centar za maloljetnike", nakon stupanja na snagu ovog zakona preuzima odgojni centar.

Odgojni centar će u roku od tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovog zakona donijeti unutrašnje opšte akte.

Član 34.

Centar će potpisati memorandum ili protokol o saradnji sa institucijama iz člana 58 a. stav 1. ovog zakona u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 35.

Ministar će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik iz člana 171 a. stav 2. ovog zakona.

Član 36.

Ovlašćuje se Zakonodavno pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona osocijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Član 37.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj:01-02-29754/15
12.11.2015.godine
S A R A J E V O

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Sejo Bukva

OBRAZLOŽENJE

I – PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 13.e), i 18.b) Ustava Kantona Sarajevo prema kojima federalna vlast i Kanton Sarajevo imaju zajedničke nadležnosti za oblast socijalne politike, s tim da Kanton Sarajevo razrađuje institute i finansira ono što je federalnim propisom okvirno utvrđeno.

Kanton Sarajevo ima pravo utvrđivati politiku, donositi i provoditi zakon u oblasti socijalne politike.

Osim ustavnog osnova, za donošenje ovog zakona osnov je i član 8. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09), prema kojem nadležna tijela Kantona uređuju djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Budući da je postojala mogućnost ostvarivanja istih prava kroz različite zakone više puta, bilo je neophodno u Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (u daljem tekstu: Nacrt zakona) regulisati da se prava po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – Prečišćeni tekst (u daljem tekstu: Kantonalni zakon) ne mogu ostvariti ukoliko se ista prava ostvaruju po drugom zakonu.

U praksi je dolazilo do situacija da korisnici ne prijave promjene činjenica koje utiču na samo pravo i na obim prava, te su se nezakonito preuzimala novčana sredstva na koje korisnici nisu imali pravo, što je bio razlog da se u ovom zakonu predvidi i povrat ovako primljenih novčanih sredstava sudskim putem. Takođe je predviđeno i novčano kažnjavanje za ovakve zloupotrebe.

Kako se u praksi dešavalo da osobe smještene u ustanove socijalne zaštite, zbog loše socijalne situacije nemaju sredstava za plaćanje izdavanja ličnih dokumenata, Nacrtom zakona je predviđeno da se mogu odobriti sredstva kojim će se platiti izdavanje ovih dokumenata, s tim da će se vrsta ličnih dokumenata, uvjeti za odobravanje sredstava za njihovo izdavanje i način plaćanja izdavanja utvrditi pravilnikom koji donosi ministar za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: ministar).

Radi lakše primjene zakona, ukazala se potreba da se preciziraju prava u skladu sa kojima korisnici stalne novčane pomoći ostvaruju uvećani iznos ovog prava.

U Nacrtu zakona je na prijedlog Koordinacionog odbora udruženja osoba sa invaliditetom u Kantonu Sarajevo, predviđeno da osobe sa invaliditetom koje su ostvarile pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica imaju pravo na određena ortopedska, tiflotehnička i druga pomagala, pod uvjetom da ista ne mogu ostvariti u oblasti zdravstvenog osiguranja. Uvjeti, vrsta pomagala i način ostvarivanja ovog prava regulisaće se pravilnikom koji donosi ministar.

Kod prava na smještaj u drugu porodicu predviđeno je da dijete može nastaviti ostvarivati ovo pravo do završetka redovnog školovanja, a najduže do 27. godine života. Na ovaj način se ovoj djeci pruža podrška da nakon završetka srednjeg školovanja, ukoliko to žele, nastave sa daljim obrazovanjem, što do sada u Kantonalnom zakonu nije bio slučaj, niti je u Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", br: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09) (u daljem tekstu: Federalni zakon) isto bilo precizno propisano.

Nadalje, u praksi su se javljali slučajevi da se neke osobe iz određenih razloga ne mogu smjestiti u ustanove socijalne zaštite, te su se smještale u neke institucije koje imaju status pravnog lica, ali nisu ustanove socijalne zaštite, a pri tome su registrovane za smještaj i rad sa ovim osobama. Stoga je postojala potreba da se ove situacije uredi kroz zakonsko normiranje. U ove institucije osobe će se smještati rješenjem JU "Kantonalni centar za socijalni rad" (u daljem

tekstu: Centar) u skladu sa odredbama Federalnog zakona i Kantonalnog zakona. Predviđeno je takođe i da će Centar sa ovim institucijama potpisati memorandum ili protokol o saradnji i u kojim će se definisati međusobna prava i obaveze.

Smatrajući da kroz Kantonalni zakon treba omogućiti da ustanove čiji je osnivač Kanton Sarajevo, mogu na smještaj izuzetno primiti i osobe sa područja Federacije Bosne i Hercegovine, ali čije prebivalište nije u Kantonu Sarajevo, definisano je da će se ove osobe rješenjem Centra smještati u ustanove u skladu sa odredbama Federalnog zakona i Kantonalnog zakona.

U Nacrtu zakona je propisano da Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo daje saglasnost na pravila, pravilnik o radu i opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove socijalne zaštite čiji je osnivač Kanton Sarajevo. Do sada zakonska norma koja je definisala davanje saglasnosti na akte ustanova nije bila precizna, što je na predloženi način kroz ovaj zakon urađeno.

U Nacrtu zakona brisana je odredba koja se odnosila na smještaj u zaštićenu kuću. Kako se radi o smještaju osoba koje trpe određeni hronični psihijatrijski poremećaj, a zdravstveno zbrinjavanje istih osiguravaju nadležni centri za mentalno zdravlje, zaključeno je da smještaj ovih osoba ne može biti u nadležnosti ovog ministarstva.

Kroz Nacrt zakona precizirana je djelatnost Kantonalne javne ustanove "Gerontološki centar" kao ustanove koja se teoretski i praktično bavi problemima starosti.

U cilju zaštite djece koja nakon punoljetstva gube pravo na smještaj u Kantonalnu javnu ustanovu Dom za djecu bez roditeljskog staranja (u daljem tekstu: Dom za djecu), predviđeno je da ukoliko se ocijeni da postoje opravdani razlozi, na prijedlog Doma za djecu, Centar može djetetu produžiti smještaj u Dom za djecu i nakon 18. godine života, a najviše do navršenih 27. godina.

Razlog za donošenje ovog zakona je i Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 7/14). Naime, prema navedenom zakonu, odgojna mjera upućivanja maloljetnika u disciplinski centar zamijenjena je sa odgojnom mjerom upućivanja u odgojni centar, koji prema članu 12. stav 1. tački š. kao ustanovu osniva kanton. Iz ovog razloga bilo je potrebno u Nacrtu zakona definisati osnivanje odgojnog centra kao ustanove u kojoj će se izvršavati odgojna mjera upućivanja maloljetnika u odgojni centar.

U Nacrtu Zakona definisano je i da se u odgojnom centru vrši dijagnostika i opservacija maloljetnih učinioca krivičnih djela tokom sudskog postupka prema odluci suda, te osigurava prihvata i privremeni smještaj maloljetnih učinioca krivičnih djela tokom pripremnog postupka.

U Nacrtu zakona, u odgojnom centru zadržana je posebna organizaciona jedinica koja je bila dio Kantonalne javne ustanove "Disciplinski centar za maloljetnike", a čija se djelatnost odnosila na prijem i rad sa djecom u riziku (djeca koja se odaju skitnji, prosijačenju itd.). Predviđeno je da u ovu organizacionu jedinicu djeca dolaze na dobrovoljnoj bazi, a u skladu sa Porodičnim zakonom ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 35/05, 41/05 i 31/14). Rješenjem Centra djeca se mogu radi zaštite njihovog najboljeg interesa, smjestiti u ovu organizacionu jedinicu i bez pristanka roditelja, najduže do 20 dana.

U Nacrtu Zakona je ispoštovan prijedlog Koordinacionog odbora udruženja osoba sa invaliditetom u Kantonu Sarajevo da se djelatnost udruženja osoba sa invaliditetom preciznije utvrdi.

Važno je navesti i da se u cilju zaštite djece čiji roditelji nemaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, izuzetno od člana 6. Kantonalnog zakona koji propisuje da prava mogu ostvariti samo osobe koje imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, predviđa da kod prava na dodatak na djecu, uvjet nije da oba roditelja imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, već je dovoljno da ovo državljanstvo pored djeteta ima barem jedan od roditelja.

Da bi se omogućilo da djeca sa invaliditetom ostvare pravo na uvećani dodatak na djecu bez utvrđivanja cenzusa prihoda, predviđeno je da ovo pravo ostvaruju djeca sa invaliditetom od najmanje 90%. Na ovaj način je u odnosu na kategorije iz Federalnog zakona, proširen krug korisnika ovog prava.

Takođe je naziv prava koje ostvaruju porodilje koje nisu u radnom odnosu, novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja nije u radnom odnosu preformulisana, tako da ima naziv, pravo na novčanu pomoć nakon porođaja ženi - majci koja nije u radnom odnosu. Razlog za ovo je činjenica da se ovo pravo ne može ostvariti za vrijeme trudnoće, već tek nakon porođaja.

Obzirom da Kantonalni zakon predviđa mogućnost da u slučaju smrti žene - majke porodilje koja je zaposlena, otac može ostvarivati pravo na naknadu umjesto plaće, smatralo se opravdanim propisati da i u slučaju da žena - majka porodilja koja je nezaposlena umre, pravo na novčanu

pomoć nakon porođaja ženi - majci koja nije u radnom odnosu, može ostvariti i otac djeteta.

Da bi se preciziralo pod kojim uvjetima se ostvaruje jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta i pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatnu ishranu za majku - dojilju, regulisano je da će se ova prava ostvariti ukoliko su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na dodatak na djecu po ovom zakonu.

Značajno je istaći i da se predviđa ustanovljavanje elektronske evidencije korisnika ostvarenih prava po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i podzakonskih akata.

U dijelu Kantonalnog zakona koji se odnosi na novčane kazne, predviđene su novčane kazne za osobe koje ne prijave promjene koje utiču na ostvarivanje nekog od prava po ovom zakonu, te je izvršeno i usaglašavanje sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, prema kojem nadzor nad izvršavanjem krivičnih sankcija prema maloljetnicima vrše nadležni sudski organi.

Ovim zakonom su takođe urađena i neka tehnička poboljšanja u Kantonalom zakonu, na način da su na primjer neke riječi brisane ili dodane.

Kako ovaj zakon ima veći broj izmjena i dopuna, radi njegovog lakšeg čitanja, predviđeno je da će Zakonodavno pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo utvrditi Novi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

III – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1. Ovim članom propisano je da korisnik ne može ostvariti prava po osnovu Kantonalnog zakona, ukoliko ova prava ostvaruje po drugim propisima.

Član 2. Ovim članom propisano je da je korisnik prava iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, odnosno staratelj ili punomoćnik korisnika, dužan obavijestiti nadležni prvostepeni organ o svakoj promjeni koja bi mogla uticati na gubitak, obim i visinu stečenih prava u roku od 15 dana od dana nastale promjene, odnosno saznanja o nastaloj promjeni.

Osoba iz stava 1. ovog člana, odnosno osoba koja je preuzimala isplatu novčanih primanja u ime korisnika, a na koje korisnik nije imao pravo, dužna je vratiti primljeni iznos.

Ukoliko se primljeni iznos ne vrati u roku koji odredi Kantonalno ministarstvo, povrat tog iznosa ostvariće se tužbom kod nadležnog suda, a putem Pravobranilaštva Kantona Sarajevo.

Član 3. Ovim članom propisano je da osobama koje su smještene u ustanove socijalne zaštite, a koje nemaju sredstava za plaćanje izdavanja ličnih dokumenata, mogu se odobriti sredstva u tu svrhu.

Vrsta ličnih dokumenata, uvjeti za odobravanje sredstava za plaćanje njihovog izdavanja i način plaćanja izdavanja utvrdiće se pravilnikom koji donosi ministar.

Član 4. Ovim članom propisano je da u slučaju da su jedan ili više članova domaćinstva osobe koje su ostvarile pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe ili dodatak za njegu i pomoć od druge osobe u skladu sa ovim zakonom i Federalnim zakonom, cenzus prihoda uvećava se za 20% iznosa dovoljnog za izdržavanje jednočlanog domaćinstva.

Član 5. Ovim članom propisano je da se za osobe koje su ostvarile pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe ili dodatak za njegu i pomoć od druge osobe u skladu sa ovim zakonom i Federalnim zakonom, iznos stalne novčane pomoći uvećava za 30% iznosa dovoljnog za izdržavanje jednočlanog domaćinstva.

Član 6. Ovim članom propisano je da osobe sa invaliditetom koje su u skladu sa Federalnim zakonom ostvarile pravo na dodatak za njegu i pomoć od druge osobe imaju pravo na određena ortopedska, tiflotehnička i druga pomagala, ukoliko iste ne mogu ostvariti po propisima iz oblasti zdravstvenog osiguranja.

Uvjeti, vrsta pomagala i način ostvarivanja prava iz prethodnog stava propisaće se pravilnikom koji donosi ministar za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Član 7. Ovim članom propisano je da smještaj u drugu porodicu prestaje završetkom redovnog školovanja, koje može trajati najduže do 27. godine života”.

Član 8. Ovim članom iza riječi “ustanova” dodate su riječi “čiji je osnivač Kanton Sarajevo”, čime je precizirano za koje ustanove Vlada Kantona Sarajevo utvrđuje cijenu smještaja.

Član 9. Ovim članom u Zakon su dodata dva nova člana (58 a. i 58 b.). Članom 58 a. je propisano da se izuzetno od člana 56. stav 1. ovog zakona, u skladu sa odredbama Federalnog

zakona i ovog zakona, osobe mogu smještati u institucije koje nisu ustanove socijalne zaštite, a imaju status pravnog lica, pod uvjetom da imaju registrovanu djelatnost smještaja i rada sa odgovarajućim kategorijama korisnika koji se smještaju. Sa institucijama iz stava 1. ovog člana Centar će potpisati memorandum ili protokol o saradnji, u kojem će se definisati međusobna prava i obaveze. Članom 58 b. utvrđeno je i da se izuzetno od člana 7. ovog zakona, osoba koja ima prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, ali van područja Kantona Sarajevo, može smjestiti u ustanovu na osnovu rješenja Centar koje se donosi po zahtjevu nadležnog organa za socijalnu zaštitu općine na kojoj ova osoba ima prebivalište.

Član 10. Ovim članom brisan je član 66.

Član 11. Ovim članom utvrđeno je da ustanove socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo osniva Kanton Sarajevo.

Član 12. Ovim članom precizno je utvrđeno da saglasnost na pravila ustanove, pravilnik o radu i opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova daje Kantonalno ministarstvo.

Član 13. Ovim članom iz tehničkih razloga brisane su riječi "za socijalni rad".

Član 14. Ovim članom brisana je riječ "građana", jer se u pravnoj terminologiji koristi samo izraz udruženja.

Član 15. Ovim članom brisan je član 87. koji se odnosio na zaštićene kuće.

Čl 16. i 17. Ovim članom jasnije je propisana djelatnost Kantonalne javne ustanove "Gerontološki centar".

Član 18. Ovim članom brisani su čl. 90., 91., 92. i 93., koji su se odnosili na djelatnost Kantonalne javne ustanove "Gerontološki centar".

Član 19. Ovim članom propisano je da ukoliko se ocijeni da postoje opravdani razlozi, na prijedlog Doma za djecu, Centar može produžiti smještaj u Dom za djecu i nakon 18. godine života, a najviše do navršениh 27. godina.

Član 20. Ovim članom utvrđeno je da je djelatnost ustanove odgojni centar, izvršavanje odgojne mjere upućivanja u odgojni centar, izrečene od strane nadležnog suda maloljetnom učiniocu krivičnog djela, na način propisan zakonom.

Odgojni centar vrši dijagnostiku i opservaciju maloljetnih osoba tokom sudskog postupka prema naredbi nadležnog tužiteljstva ili suda.

Odgojni centar osigurava prihvata i privremeni smještaj maloljetnih osoba tokom pripremnog postupka, ukoliko o tome odluči nadležni sud.

U okviru Odgojnog centra može se formirati Prihvatište za djecu i maloljetnike čiji je osnovni zadatak prihvata, privremeno zbrinjavanje i opservacija, maloljetnika prema odluci nadležnog suda.

Definisano je i da će se u okviru odgojnog centra formirati organizaciona jedinica, fizički odvojena od drugih organizacionih jedinica ove ustanove, koja obavlja poslove vezano za zbrinjavanje djece do 18 godina starosti koja se nalaze u riziku, dok se ne steknu uvjeti za osnivanje posebne ustanove u kojoj će se obavljati ovi poslovi.

Centar kao organ starateljstva, radi zaštite najboljeg interesa djeteta, a na prijedlog Stručnog tima, rješenjem može odlučiti o njegovom smještaju u organizacionu jedinicu iz stava 5. ovog člana i bez pristanka roditelja, koje može trajati najduže dva mjeseca.

Žalba na rješenje iz stava 6. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja i izjavljuje se Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Organizaciona jedinica iz stava 5. ovog člana može vršiti poslove dnevnog zbrinjavanja djece na dobrovoljnoj osnovi.

Troškovi zbrinjavanja i smještaja djece u organizacionoj jedinici iz stava 5. ovog člana osiguravaju se iz Budžeta Kantona Sarajevo na poziciji Kantonalnog ministarstva predviđenom za tu namjenu, budžeta općina, donacija, legata, poklona i drugih izvora prihoda u skladu sa propisima.

Član 21. Ovim članom riječi: "Federalnom zakonu o udruživanju građana", zamjenjuju se riječima: "federalnom propisu koji uređuje oblast udruživanja fizičkih i pravnih lica", te se precizira djelatnost udruženja osoba sa invaliditetom.

Član 22. Ovim članom u stavu 1. utvrđen je puni naziv prava na dodatak na djecu.

Propisano je nadalje da pravo na dodatak na djecu mogu ostvariti porodice u kojima pored djeteta i barem jedan od roditelja djeteta ima državljanstvo Bosne i Hercegovine.

Član 23. U ovom članu dodate su riječi "ili dijete", čime je omogućeno da uvećani dodatak na djecu ostvare porodice koje imaju djecu sa invaliditetom od najmanje 90%, bez obzira na prihodovni cenzus.

Član 24. Ovim članom naveden je skraćeni naziv prava na dodatak na djecu.

Član 25. Ovim članom brisan je stav 3. člana 144. Kantonalnog zakona jer isto uređuje član 2. ovog zakona.

Član 26. Ovim članom preformulisan je naziv prava na novčanu pomoć za ženu - majku koja se ne nalazi u radnom odnosu, tako da je ovo pravo sada definisano kao "novčana pomoć nakon porođaja ženi - majci koja nije u radnom odnosu.

Član 27. Ovim članom propisano je da u slučaju smrti žene - majke koja nije u radnom odnosu za vrijeme porođaja ili u toku trajanja ostvarivanja prava na novčanu pomoć, otac djeteta ima pravo na novčanu pomoć.

Čl. 28. i 29. Ovim članovima propisano je da se pravo na jednokratnu pomoć za opremu novorođenog djeteta i pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatnu ishranu za majku dojilju, može ostvariti ukoliko su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na dodatak na djecu po ovom zakonu.

Član 30. Ovim članom ustanovljava se elektronska evidencija korisnika prava ostvarenih u skladu sa Federalnim zakonom, ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Način unošenja podataka, vrste podataka koji se upisuju u evidenciju, organi i ustanove koji su obavezni za vođenje evidencije i činjenica, kao i sva druga pitanja vezana za evidenciju propisuje se pravilnikom koji donosi ministar.

Prvostepeni organi obavezni su voditi elektronsku evidenciju korisnika prava u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 31. Ovim članom propisano je da su ustanove dužne voditi propisanu elektronsku i pisanu evidenciju.

Član 32. Ovim članom propisana je visina novčane kazne od 500,00 do 1.000,00 KM za osobe koje ne prijave promjene koje utiču na ostvareno pravo, te brisane novčane kazne prema Kantonalnoj javnoj ustanovi "Disciplinski centar za maloljetnike" u pogledu izvršavanja odgojne mjere izrečene prema maloljetnicima .

Član 33. Ovim članom propisano je da odgojni centar preuzima prava, obaveze i zaposlenike Kantonalne javne ustanove "Disciplinski centar za maloljetnike", da organi rukovođenja, upravljanja i kontrole poslovanja Kantonalne javne ustanove "Disciplinski centar za maloljetnike", nastavljaju sa radom kao organi odgojnog centra i utvrđeni su rokovi za donošenje unutrašnjih akata ove ustanove.

Član 34. Ovim članom utvrđeno je da će Centar potpisati memorandum ili protokol o saradnji sa institucijama iz člana 58 a. stav 1. ovog zakona u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 35. Ovim članom predviđeno je da će ministar za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik kojim će se propisati način vođenje evidencije korisnika iz člana 171 a. stav 2. ovog zakona.

Član 36. Ovim članom predviđeno je da će Zakonodavno pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo utvrditi Novi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti, civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Član 37. Ovim članom utvrđen je dan stupanja na snagu ovog zakona.

IV – FINANSIJSKI OKVIR ZAKONA

Sredstva za provođenje ovog zakona koja se odnose na troškove održavanja i nadogradnje informacionog sistema za 2015. godinu nisu potrebna. Za ovu namjenu nakon 2015. godine potrebno je na godišnjem nivou obezbjeđivati cca 40.000,00 KM.